

HANNU

HAUNINEN

**MAAILMAN-
PYÖRÄ**

Maailmanpyörä

© 2019 Hannu Hauninen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978– 952– 80– 7660– 5

Maailmanpyörä

Miehen huoli maapallosta

Vapina

Melkein pidättelin hengitystäni Simon tarttuessa oikealla kädellään olutlasiin, enkä turhaan jännittänyt, sillä vaikka hän nopeasti yritti tarttua myös vasemmallaan, oli kaikki jo myöhäistä ja kookkaan tuopin sisältöä roiskahti runsaasti raidalliselle pöytäliinalle ja myös hänen juuri ostamalleen iltalehdelle.

– Helvetin parkki, hän kirosi laskien tuopin mahdollisimman varoen pöydälle.

Harmistuminen vain lisäsi hänen käsiensä vapinaa ja etenkin vasen vispasi ilmassa edestakaisin. Minä olin hiljaa. Viereisissä pöydissä katselivat muualle keskustelujaan jatkaen, tunsivat Simon ja hänen tautinsa.

– Mies joka kuvansa edessä seisoo puhtaana, on omillaan, mutta aina ei kuivana näköjään. Simo löysi jostakin mielensä sopukoista ajatuksen. Mielestäni se ei ihan sopinut tilanteeseen, muttei se huonokaan ollut. Baarin emäntä tuli suuren pyyhkeen kanssa kuivaamaan pöydän, asetti uuden liinan ja pahoitteli kastunutta sanomalehteä.

– Tuskin siinä mitään tärkeää oli, pari uudelleen lämmitettyä murhajuttua ja julkkisten toilailuja, Simo lohdutti naista. Tämä hymyili ja kysyi tuoko hän uuden oluen, mutta Simo totesi jäljellä olevan vielä lähes puolet läikkyneestä tuopista, joten sillä mentäisiin toistaiseksi. Ystäväni Simo on urhea mies. Parkinsonintauti on runnellut hänen kehoaan kohta 6 vuotta. Aluksi häntä hoidettiin lääkityksellä, mutta sen käytyä tehottomaksi hän sai laitteen jolla päivittäinen elämä helpottui huo-

mattavasti. Tutustuin vuosien varrella hänen tautiinsa ja täytyy todeta, että kyllä pirullisen vaivan luonto oli kehitelty. Mikäli sairaudesta saadut tutkimustulokset pitävät paikkansa, niin vaiva johtuu aivojen mustan tumakkeen solukadosta ja sen aiheuttamasta dopamiinin vähenemisestä. Eihän tällainen tieto meikäläiselle maallikolle kerro vielä yhtään mitään, nippelitietoutta, mutta aina kun lääketiede jotain saa selville, se lopulta myös saattaa ratkaista kyseisen taudin ongelmat. Tämä mokoma tumake on jotenkin liitoksissa aivojen liikkeitä säätelevään järjestelmään. Simon lihasjäykkyyttä, lepo-vapinaa ja liikkeiden hitautta hoidetaan lääkkeellä, joka mahalaukkuun tehdyn avanteen kautta pumpulla johdetaan suoraan suoleen. Simolla on eräänlainen vyölaukku jossa tämä pumppu on ja kulkee aina hänen mukanaan. Simo kutsui sitä ensin homolaukuksi, mutta minä korjasin, että se on ollutta ja mennyttä aikaa. Nykyään joillakin miehillä on mukanaan olkalaukkujakin. Simon auttamiseksi olisi olemassa myös jonkinlainen elektrodi, joka asennetaan aivoihin tietylle tarkalle alueelle. Näin televisiossa, kuinka sitä asennetaan miehelle, jota ymmärtääkseni ei voida nukuttaa operaation ajaksi. Aivan varma en ole ymmärsinkö toimenpiteen suorituksen oikein, mutta hurjalta se ainakin näytti. Myöhemmin ohjelmassa haastateltiin potilasta ja tämä totesi saaneensa elämänsä takaisin. Olen ehdottanut Simolle samaa toimenpidettä, mutta hän ei ole innostunut, ehkä juuri hurjalta kuulostavan laitteen asetuksen vuoksi. Simon nykyinen laite pitää hänet kyllä toimintakykyisenä, mutta kehon kankeus vaikeuttaa pukeutumista, vapina taas esimerkiksi syömistä, eli elämä on lääkityksestä

huolimatta hyvinkin haastavaa. Todella lähellä Simon täydellinen tuhoutuminen oli parivuotta sitten hänen vaimonsa jättäessä heidän yhteisen kotinsa. Vaimo yritti kovasti saada Simon laitoshoitoon, mutta ei aivan onnistunut aikeessaan. Nyt kaikki Simon kaverit pyrkivät auttamaan parhaansa mukaan ja onneksi Simo onnistui ostamaan vaimonsa ulos talosta, joten lähes kolmen hehtaarin tontti ja ihan mukava omakotitalo säilyivät. Hän kykenee poimimaan metsästä marjoja ja sienii, mutta puunkaato ja muu metsätyö on liikaa hänen keholleen. Simon elämässä keskeisillä paikoilla ovat yksilö, hänen yksityinen elämänsä, arjen toiminta ja läheisimmät ihmissuhteet ja kaikissa näissä olisi toivomisen varaa. Persoonana on ok, mutta vain ajoittain. Tarvitaan myös sosiaalista ulottuvuutta, solidaarisuutta.

– Kyllä minä olen sellainen helvetin simulakrumi, että oikein naurattaa ja itkettää yhtäikaa, Simo totesi ja hymähti hieman vaivalloisesti.

Vaihdoin puheenaihetta, muuten olisimme ajautuneet liian kauas pelkästä oluenjuonnista. Platonin ajatuksiin meidän ei kannattaisi nyt mennä, siispä siirryin todella kevyeen vuoropuheluun kertomalla kuinka jouduin kahden naisen kanssa väittelyyn siitä onko ihminen todella syntynyt maasta. Kerroin kuinka rouvat tiukasti pitäytyivät tuntemissaan Raamatun opeissa ja kertomuksissa, mutta minä pistin myös hanttiin. Rouvat periytyivät maasta ja minä merestä ja vaikka puolustelin väitettäni lapsivedelläkin, ei sillä ollut naisiin vaikutusta. Lopulta minun oli taas kerran lyötävä valttikortti pöytään ja se sai naiset vaihtamaan väriä kasvoillaan ja kaiketi suutumaankin.

– Mitä sinä niille sanoit, Simo kiinnostui.

– Käsikin niitä pistämään sormen jalkoväliinsä ja sitten haistelemaan tuntuuko mullanhaju vai kenties sillintuoksu.

Simo pyrskähti nauruun ja annostelulaite heilui paidan alla. Hän totesi asian niin olevan, että vettähän me suurelta osin olemme.

– Melkoisia lätäköitä ollaan, ei vain pystytä paljoakaan elämäämme vaikuttamaan, tauteihin esimerkiksi.

– Ei yleensäkään. Oletkos valinnut vanhempasi, sukusi, maasi, synnyinaikasi, elinikäsi, ulkomuotosi?

– Totta, mulla tuli aasinsiltaa käyttäen mieleeni yhden popparin filosofia. Hänen mukaansa meillä ei ole päätä, me ei nähdä sitä muuta kuin peilistä ja se on kai sitten jotenkin epävarmaa. Aikamoisia ajatuksia ihminen saa päähänsä, vaikkei sillä päätä olisikaan.

– Taidan sittenkin ottaa vielä yhden oluen, Simo totesi hymyillen.

Kävin tiskiltä hakemassa meille vielä yhden. Tuttu isäntä kyseli hiljaa Simon vointia. Kerroin miehen olevan melko hyvässä hapessa, mieleltään välillä ailahteleva, mutta sehän nyt on ymmärrettävää. Isäntä nyökkäsi, hän tunsii Simon vuosien takaa, olivat nuoruuden kavereita, samaan aikaan armeijassa. Sain rahasta takaisin ja palasin pöytään.

– Ollos hyvä, kaksinkäsin kiitos.

– Meinaatko että läikytän?

– En, mut jos kuitenkin, niin menetät hyvät prosentit.

– Tuo mitä kerroit siitä popparista, ettei meillä ole päätä, aika mielenkiintoista miten voi kyseenalaistaa

mitä vain. Näet peilistä pääsi tai valokuvasta, mutta silti sitä ei ole.

– Tai peilityynejstä vedestä, sitä filosofia aina välillä on, tehdään probleema mistä vain ja pohditaan sitä sitten eri puolilta.

– Jotenkin tuntuu välillä vessapaperin arvoiselta.

– Älä nyt, se on tärkeä paperi mikäli se puuttuu hädän hetkellä.

– Otetaan taas, kahdella kädellä.

Simo onnistui oluensa kanssa, mutta kyllä tuo kutistunut, kumaraan taipunut olemus aiheutti pakostakin sääliä. Kysyin onko hänellä exvaimostaan Serenasta jotain havaintoa. Ei ollut puoleen vuoteen kuulunut mitään, eikä näkynytkään. Simo kertoi kuinka tämä aina tilaisuuden tullen pyrki masentamaan häntä, oli ottanut oikein elämäntehtäväkseen moisen. Simo makselee tyttärensä Anun opiskelua parhaansa mukaan, mutta rouva ei ole tyytyväinen hänen panokseensa. Edessäni oleva mies on rakentanut omakotitalon, viljellyt, hoitanut metsää ja käynyt siviililyössänsä konepajassa, mutta nyt häntä lyödään littanaksi. Huomasin ettei Serenasta puhuminen ollut hyväksi. Simo vakavoitui ja hänen otsansa alkoi kurtistumaan ryppyiseksi, se oli varma merkki matalapaineesta. Oli nopeasti käännettävä sivua. Pyysin häntä viemään terveisiä parikymppiselle Anulle kun näkevät toisensa ja tartuin tuoppiini.

– Unohdetaan pahat naiset ja otetaan hyvää olutta.

– Niin ja myös hyvälle naisille, niitäkin on. Tiedän sen oltuani neurologisessa kuntoutuksessa. Siellä on monta hoitajaa jonka kanssa voisin mennä naimisiin.

– Sisarhentoja.

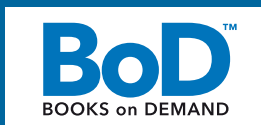
- On siellä tukeviakin, Simo nauroi ja oli taas takaisin.
- Hoitajalla pitää olla empatiaa rinnassaan, ei sitä hommaa muuten voi kunnialla hoidella.
- Näillä on empatiaa ja sympatiaa ja monella myös nätit rinnat siinä ohessa.

Simo otti hörpyt. Katselin ympärilleni. Pubissa oli lisäksemme kymmenkunta ihmistä. Pitkät sohvut kiersivät seinustoilla ja niiden edessä ovaaleja pöytiä. Keski-lattialla oli vain nojailuun tarkoitettuja pyöreitä pöytiä. Seinät kellertävän sävyiset. Kolme pelikonetta perällä. Seinillä tauluja joissa kuvia Harrikoista ja Valtatie 66:n varrelta. Tiskin läheisyydessä pieniä tauluja, joista yhdessä luki „ voi ei, sinä taas“ toisessa taulussa „Reino, sinä olet tähti“, jälkimmäinen koski pubin isäntää. Ilmas-tointiputkia katossa. Niin perisuomalainen paikka kuin olla voi. Yhdessä pöydässä istui kolme parrakasta miestä, muistuttivat ZZ Top yhtyeen jäseniä. Neljä naista viis-toon meistä, kitka oli jokaista kohdellut kovalla kädellä. Viereinen pöytäseurue keskusteli omaishoidosta, ei johanut mihinkään rakentavaan päätökseen. Eräs suomalainen artisti oli antanut yhdelle keskustelijalle 50 euroa, muut eivät uskoneet, en minäkään. Yhden jo melko tukevassa pöhnässä olevan naisen äiti oli ollut urhea, mennyt raitiovaunulla Heidekenille synnyttämään puoli 12 aikaan ja lapsi oli syntynyt tunnin kuluttua, isä sai kuulla lapsestaan vasta seuraavana päivänä. Yksi ukoista muisti oitis tapauksen, Urheilupuistossa oli melkein alkanut synnytys, se ei puheensorinan keskeltä selvinnyt, missä tämä elämän suuri ihme lopulta tapahtui. Alkoi tuntua varmalta, ettei näistä keskustelijoista enää ole nostamaan Suomea uuteen kukoistukseen. Simo hy-

Ihmiselämän kauneus ja rumuus samalla kertaa paljastuvat tämän kirjan sivuilla. Kirjoittaja on eläkkeellä oleva mies, joka on kantanut ihmiskunnan ongelmia harteillaan koko ikänsä. Hän ei kuitenkaan koskaan ole pysähtynyt vain murehtimaan pahuutta vaan aina hakenut myös kauneutta ja lämpöä mitä me ihmiset parhaimmillamme kykenemme ympäristöömme tuottamaan. Elämän sirpaleista kirjoittaja kokoaa monumentin, jolla hän kunnioittaa tavalista ihmiskohtaloa kaikkine käänteineen. Teoksen tarkoitus on pysäyttää kiireinen ihminen hetkeksi miettimään mikä hänen elämässään viimekädessä on tärkeintä.

ISBN: 978-952-80-7660-5

www.bod.fi